

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 4Nt/30/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420010153
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2020:6420010153.2

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Medvedom, na verejnom zasadnutí dňa 19.5.2020, v trestnej veci T. L., o návrhu prokurátora OP Žiar nad Hronom na uloženie ochranného psychiatrického a protialkoholického liečenia, takto

rozhodol:

Podľa § 299 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu § 73 ods. 1 Trestného zákona súd T. L., nar. XX.XX.XXXX v T., trvale bytom T. XXX, okres S. nad W., t. č. hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici Prof. Matulaya, ČSA č. 234/139, Kremnica ukladá ochranné psychiatrické liečenie a protialkoholické liečenie, a to ústavnou formou s tým, že v zmysle § 74 ods. 2 Trestného zákona ochranné liečenie potrvá, kým to bude vyžadovať jeho účel.

odôvodnenie:

Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Žiari nad Hronom podala dňa 13.3.2020 na tunajšom súde podľa § 299 ods. 1 Tr. por. návrh pod sp. zn. 2Pv 359/19/6613 zo dňa 13.3.2020, na uloženie ochranného psychiatrického a protialkoholického liečenia ústavnou formou T. L., nar. XX.XX.XXXX v T..

Samosudca Okresného súdu Žiar nad Hronom vykonal na verejnom zasadnutí dokazovanie prečítaním podstatného obsahu pripojeného vyšetrovacieho spisu OR PZ, OKP Žiar nad Hronom ČVS:ORP-453/1-VYS-ZH-2019, vrátane písomne vypracovaných znaleckých posudkov vo veci vyšetrenia duševného stavu a psychologického vyšetrenia obvineného, ako aj prečítaním ďalších listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise, podľa § 269 Tr. poriadku.

T. L. sa na verejné zasadnutie nedostavil, hoci bol riadne a včas predvolaný. V písomnom podaní zo dňa 14.5.2020, ktoré bolo spísané v Psychiatrickej nemocnici Prof. Matulaya, Kremnica a doručené súdu dňa 14.5.2020 uviedol, že súhlasí, aby sa verejné zasadnutie vykonal v jeho neprítomnosti. Vzhľadom na túto skutočnosť, súd verejné zasadnutie v zmysle § 293 ods. 7 Tr. poriadku vykonal v neprítomnosti T. L..

Súd mal preukázané, že uznesením prokurátora OP Žiar nad Hronom sp. zn. 2 Pv 359/19/6613-40 zo dňa 25.2.2020, právoplatným dňa 6.3.2020 bolo podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Tr. por. zastavené trestné stíhanie obv. T., nar. XX.XX.XXXX v T., a to pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak,

že od februára 2016 do dňa 12.11.2019, kedy bol políciou obmedzený na osobnej slobode, v mieste trvalého bydliska v rodinnom dome č. XXX v obci T., okres Žiar nad Hronom svojej manželke L. L., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom T. č. XXX, opakovane každodenne pod vplyvom alkoholu vulgárne nadával, kričal po nej, vyhrážal sa jej ublížením na zdraví, zaháňal sa na ňu rukami, bol na ňu agresívny, strkal do nej rukami, fyzicky na ňu bezdôvodne útočil a to tak, že keď ju stretol hocikde v dome, tak do nej strčil, chytil ju pod krk, ťahal ju za vlasy, keď išla na nákup, tak jej stopoval čas, za ktorý sa vrátila a vykrikoval jej, aby zdochla skôr ako on, že bola za milencami, zamykal ju v dome a nedovolil jej ho opustiť, naposledy dňa 11.11.2019 ju zamkol proti jej vôli v dome, aby nemohla odísť na plánované lekárske vyšetrenie do

Banskej Bystrice, kde svojim konaním v nej vzbudzoval strach, musela sa zamykať v izbe, spôsoboval jej svojim správaním voči nej psychické a zdravotné problémy,

pretože obvinený nebol v čase činu pre nepříčetnosť trestne zodpovedný.

Na podklade pripojeného vyšetrovacieho spisu súd ďalej zistil, že v priebehu trestného stíhania bolo na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie OS Žiar nad Hronom sp. zn. 2Tp/51/2019 zo dňa 29.11.2019 nariadené vyšetrenie duševného stavu obvineného, nakoľko vznikli pochybnosti o jeho ovládacích a rozpoznávacích schopnostiach v čase skutku. Následne bola uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru, OKP Žiar nad Hronom zo dňa 12.12.2019 do konania pribratá znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. T. Q. a znalec z odboru psychológia L. V. Q.. Zo záverov znaleckého posudku MUDr. T. Q. pod č. 8/2020 vyplynulo, že u menovaného bolo zistené závažné duševné ochorenie, a to organická bludová porucha tzv. Organický syndróm s emulačným (žiarliveckým) bludom. Organická porucha sa vyvinula na podklade organického poškodenia mozgu, ktoré podľa psychologických vyšetrení dosahuje stredne ťažký až ťažký stupeň a vzniklo po poraneniach mozgu pri autonehode v roku 2006. Prejavuje sa afektívnou nezdržanlivosťou, v konaní impulzivitou, bludným, nevyvrátiteľným presvedčením o nevere svojej manželky, ktoré nezodpovedá skutočnosti, má dopad na jeho emočné prežívanie a následne konanie, pričom úplne absentuje pocit chorobnosti. U obvineného je zároveň prítomný syndróm závislosti na alkohole, podľa staršej terminológie v III. až IV. vývojové štádium s rozvinutou psychickou i somatickou zložkou. U obvineného vzhľadom na prítomnosť forenzne významného duševného ochorenia možno konštatovať, že v čase vyšetrovaného skutku boli rozpoznávacie i ovládacie schopnosti vymiznuté. Obvinený nedokázal rozpoznať protiprávnosť svojho konania, nevedomoval si v plnej miere možné následky či riziká svojho konania a nemohol svoje konanie ovládať. Konanie obvineného bol chorobne determinované. Motivácia inkriminovaného činu mala chorobný podklad. U obvineného absentuje kritický náhľad na zneužívanie alkoholu, racionalizuje a bagatelizuje jeho zneužívanie. Alkohol v stavoch opitosti zväzňoval psychopatologické príznaky, najmä jeho bludnú žiarlivosť, afektívnu nezdržanlivosť a impulzivitu v konaní. Nakoľko je u obvineného prítomný organický syndróm s emulačným bludom a súčasne je prítomný syndróm závislosti od alkoholu, navyše absentuje u obvineného pocit chorobnosti aj kritický náhľad k zneužívaniu alkoholu, je vysoko pravdepodobné, že na slobode sa môže opäť dopúšťať konania, ktoré je predmetom vyšetrovaného skutku. Pobyť obvineného na slobode považuje znalkyňa z psychiatrického hľadiska za nebezpečný a preto odporučila nariadiť ochrannú protialkoholickú a psychiatrickú liečbu ústavnou formou.

V zmysle ustanovenia § 297 Tr. por. súd pri svojom rozhodovaní prihliadal len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na verejnom zasadnutí a opieral sa o dôkazy, ktoré boli na verejnom zasadnutí vykonané.

Podľa § 35 ods. 1 - 6 Tr. zák., ochranné opatrenie možno uložiť páchatelovi trestného činu buď popri treste, alebo aj pri upustení od potrestania páchatela, ak ochranné opatrenie zabezpečí ochranu spoločnosti pred páchatelom účinnejšie ako trest. Ochranné opatrenie možno uložiť aj páchatelovi činu inak trestného alebo inej osobe, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie ochrany spoločnosti pred páchaním nových trestných činov. Pri ukladaní ochranných opatrení sa súd neriadi zásadou úmernosti k spáchanému činu, ale potrebou ochrany spoločnosti, pričom prihliada aj na potrebu liečenia, výchovy alebo dovŕšenia nápravy páchatela alebo inej osoby. Výkon ochranného opatrenia sa musí skončiť najneskôr dosiahnutím jeho účelu.

Podľa § 73 ods. 1 Tr. zák., súd uloží ochranné liečenie ak páchatel činu inak trestného nie je pre nepříčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Podľa § 74 ods. 1, 2 Tr. zák., ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ochranné liečenie potrvá, kým to vyžaduje jeho účel.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh na uloženie ochranného psychiatrického a protialkoholického

liečenia je dôvodný. Skutočnosť, že u menovaného sa jedná o závažné duševné ochorenie je preukázaná znaleckým posudkom o vyšetrení duševného stavu, pričom pacient bol po prepustení z väzby dňa 19.2.2020 ihneď odoslaný na hospitalizáciu v Psychiatrickej nemocnici Prof. Matulaya v Kremnici, kde sa doposiaľ nachádza. Vykonaným dokazovaním bolo tiež preukázané, že jeho pobyt na slobode je pre spoločnosť nebezpečný. Pacient bol psychiatricky liečený od roku 2011 v psychiatrickej ambulancii MUDr. T. B. v Žiari nad Hronom, a to v súvislosti s trestným stíhaním za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona (rozsudok OS Žiar nad Hronom sp. zn. 3T/60/2011 zo dňa 24.5.2011). Závažný charakter duševného ochorenia, závislosť na alkohole i v kontexte so skutkom, ktorý bol predmetom trestného stíhania zvyšuje podľa súdu nebezpečenstvo pobytu osoby T. L. na slobode v prípade nepodrobenia sa adekvátnej psychiatrickej i protialkoholickej liečbe. Súd preto nemôže ponechať iba na slobodnom rozhodnutí menovaného, či sa liečeniu bude podrobovať, keďže účelom ochranného opatrenia je tiež zabezpečenie primeranej ochrany spoločnosti. Vychádzajúc z výsledkov dokazovania a citovaných zákonných ustanovení súd rozhodol o uložení ochranného psychiatrického a protialkoholického liečenia vo forme ústavnej, ktoré potrvá, kým to vyžaduje jeho účel.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť v lehote do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia, cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici. Oznámením je buď vyhlásenie uznesenia v prítomnosti toho, komu treba uznesenie oznámiť alebo doručenie rovnopisu uznesenia.